

TRANG PHỤC TANG MA Ở HỘI AN

Lê Thị Tuấn

Vòng đời của con người từ lúc sinh ra, lớn lên và trăm tuổi già, cứ mỗi độ tuổi sẽ phù hợp với những mô tiếp trang phục theo từng giới tính khác nhau. Bài viết này, chúng tôi xin giới thiệu đôi nét về trang phục lịm ở Hội An dành cho người đàn ông khi qua đời.

Đối với bộ đồ lịm của đàn ông gồm có: quần đùi trắng, bộ bà ba trắng, bộ áo dài, mũ, điếm nhãn, điếm nhĩ, bao cầm, gói, bao tay và bao chân.

1. Quần đùi: may một lớp, được mặc trong cùng, không dùng dây thun mà kết dây vải hai bên hông để cột ra trước bụng.

2. Bộ bà ba trắng: Mặc ngoài quần đùi là bộ bà ba trắng. Áo bà ba trắng may kiểu tay nổi, có chân cổ, áo không có túi, kết dây ở hai vạt áo trước để cột thay cho nút (mỗi bên 5 dây). Quần may kiểu đáy giữa, dây lưng kết hai bên hông để cột ra phía trước như quần đùi.

3. Bộ áo dài: may hai lớp, trong trắng, ngoài đỏ. Quần mặc với áo dài cũng giống như quần của bộ đồ bà ba, chỉ khác nhau là may hai lớp. Với áo dài, may có chân cổ, nổi sống trước, sống sau; vạt có 7 dây (thay cho nút) cột/ gài bên phải.

4. Mũ: mũ may hai lớp, trong trắng, ngoài đỏ, phía trước che ngang mắt, phía

sau dài dưới cổ, đường nối chính giữa đầu.

5. Bao cầm: may hai một lớp nhưng chỉ một màu trắng, khi lịm đặt che phần cầm.

6. Điếm nhãn: may hai lớp vải màu trắng, hai hình tròn liền nhau để đặt mắt.

7. Điếm nhĩ: giống điếm nhãn nhưng to hơn.

8. Gói: vải màu trắng, gói may đơn giản hình chữ nhật, không có viền, bèo.

9. Bao tay: màu trắng, may giống đũa đựng trà nhưng không rút dây.

10. Bao chân: màu trắng, giống hình đôi hia.

Ngoài trang phục quần áo, còn có dây sừng, đàn ông bầy dây (*đàn bà chín dây*). Một ảnh vải khoảng 20 cm cắt đôi ở hai đầu, phần dưới lưng giữ nguyên bản vải. 3 dây đôi cột ở vai, hông, mông và dây chiếc cột ở cổ chân. Sau cùng là vải bao quan. Một mảnh vải to lót trong quan tài và phủ lên người chết.

Cùng với trang phục khâm lịnh người chết, người sống để tang người chết gồm mũ (trẻ em), người lớn để khăn tang, mặc bộ áo dài bằng vải màu trắng. Đối với chắt nội, chắt ngoại đội mũ, khăn màu vàng. Nếu người chết là cha hoặc mẹ thì con trai cả đội “mũ trường

nam”, mũ có đuôi dài 50cm, rộng tùy theo đầu lớn, nhỏ, bên ngoài bịt khăn và quần mũ dây rơm. Khi trong gia đình cha còn, mẹ mất hoặc ngược lại, con cháu trong nhà phải mặc áo có sống lưng lật ra ngoài. Khi cha và mẹ đều mất thì sống áo may vào trong.

Ngày xưa, con trai cả mặc áo dài có hai ống tay (*từ khủy tay ra may hai lớp*), ống tay trong trong nhỏ, ống tay ngoài rộng, bình thường xoắn ống tay ngoài lên, khi tiếp khách thả ống tay

